

δίκτυο

για τα δικαιώματα
του παιδιού

Πέρα από λόγια και συμβάσεις

network

for children's
rights

Beyond words and conventions

Εκ μέρους του Δικτύου για τα Δικαιώματα του Παιδιού χαιρετίζουμε την πρωτοβουλία του Υπουργού Επικρατείας για την εκπόνηση και ανάρτηση της Εθνικής Στρατηγικής για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία 2024-2030 «Μια Ελλάδα με Όλους για Όλους», ωστόσο επί της αρχής θα θέλαμε να εκφράσουμε τον προβληματισμό μας για το γεγονός ότι δεν προβλέπεται στην Εθνική Στρατηγική ξεχωριστός πυλώνας για τα παιδιά με αναπηρία.

Η πρόβλεψη πυλώνα με περιεχόμενο τα παιδιά με αναπηρία ελκύει τη δημιουργία της τόσο από το άρθρο 7 της Σύμβασης του Ο.Η.Ε. για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, που αναφέρεται στα Παιδιά με Αναπηρία, όσο και από το άρθρο 23 της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

Περαιτέρω, η υποστήριξη των παιδιών με αναπηρία αποτελεί ένα από τα κύρια ζητήματα που απασχόλησαν την Επιτροπή του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού, όπως αποτυπώθηκε στις καταληκτικές παρατηρήσεις της (παρ. 4, 33 και 34) - https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CR.C%2FC%2FGRC%2FCO%2F4-6&Lang=en . Συγκεκριμένα, στην παράγραφο 34 η Επιτροπή αναφέρεται και συστήνει τη χάραξη μιας ολοκληρωμένης και χωρίς περιορισμούς στρατηγικής για τα παιδιά με αναπηρία.

Μεταξύ των συστάσεων προτείνονται η:

α) Οργάνωση της συλλογής δεδομένων, κατανεμημένων ανά ηλικία, φύλο, αναπηρία και περιοχή, καθώς και η ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού και εναρμονισμένου συστήματος έγκαιρης ανίχνευσης και παρέμβασης, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών με αυτισμό και αναπτυξιακών διαταραχών, προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση για παιδιά με όλους τους τύπους αναπηρίας στις υπηρεσίες εκπαίδευσης, υγείας, κοινωνικής προστασίας και υποστήριξης.

(γ) Αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών της ιδρυματοποίησης των παιδιών με αναπηρίες, μεταξύ άλλων με την ενίσχυση της υποστήριξης των γονέων σε αστικές, αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές και στα νησιά· εξασφάλιση της διαθεσιμότητας και της πρόσβασης σε υπηρεσίες ημερήσιας φροντίδας, κατ' οίκον νοσηλείας και παροχής βοήθειας· διάθεση επαρκών προϋπολογισμών και απασχόληση προσωπικού εκπαιδευμένου να εργάζεται με παιδιά με αναπηρίες και να ανταποκρίνεται στις ειδικές ανάγκες τους· ανάπτυξη κοινοτικών και εξωτερικών υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης με επαρκή αριθμό εκπαιδευμένων επαγγελματιών υγείας· και παροχή ευκαιριών και εγκαταστάσεων για αναψυχή και παιχνίδι.

(δ) Η επείγουσα διερεύνηση και άσκηση δίωξης στις περιπτώσεις βίας σε ιδρύματα παιδικής προστασίας, μεταξύ άλλων μέσω επιτόπιας αλλά και συστηματικής παρακολούθησής τους.

Πέραν των γενικών αναφορών στις ενότητες για την αποϊδρυματοποίηση που είναι και σύσταση της Επιτροπής του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού, καθώς και στην ενότητα για πρόσβαση στην εκπαίδευση δεν υπάρχει σε άλλο σημείο αναφορά για τα παιδιά με αναπηρία.

Ειδικότερα όσον αφορά τη συμπερίληψη των παιδιών με αναπηρία στην εκπαίδευση πολύ ενδιαφέρουσα και χρήσιμη είναι η δουλειά που έχει εκπονηθεί από το τμήμα εκπαίδευσης της Κυβέρνησης της Νέας Νότια Ουαλίας στην Αυστραλία, δήλωση της οποίας είναι διαθέσιμη εδώ: <https://education.nsw.gov.au/content/dam/main-education/teaching-and-learning/disability-learning-and-support/our-disability-strategy/inclusive-education/Inclusive-Education-Statement.pdf>, όπως επίσης και η πολιτική συμπερίληψης των παιδιών με αναπηρία : <https://education.nsw.gov.au/policy-library/policies/pd-2005-0243>.

Ως εκ τούτου προτείνεται να προστεθεί πρόβλεψη για πυλώνα που να περιλαμβάνει τα παιδιά με αναπηρία. Στον πυλώνα και τις δράσεις που θα περιλαμβάνονται απαραίτητη είναι η πρόβλεψη της διασφάλισης της ενεργούς συμμετοχής και της διαβούλευσης με παιδιά με αναπηρία με σκοπό να παρουσιάσουν με τα ίδια τις ανάγκες και τα αιτήματά τους, όπως άλλωστε προβλέπεται από το άρθρο 12 της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του παιδιού και το δικαίωμα ακρόασης των παιδιών στα ζητήματα που τα αφορούν, καθώς και με τους γονείς τους, οι οποίοι θα μεταφέρουν την καθημερινότητά τους, τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν και τα αιτήματά τους. Τα ανωτέρω είναι κρίσιμο να ληφθούν υπόψιν στην εκπόνηση δράσεων και προγραμμάτων που θα συμβάλλουν στην ενσωμάτωση, την ίση μεταχείριση και ισότιμη συμμετοχή σε δράσεις (εκπαιδευτικές, αθλητικές, πολιτισμικές, κλπ.) των παιδιών με αναπηρία καθώς και τη διευκόλυνση της καθημερινότητάς τους.

Επιπροσθέτως, θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι όπως θα έπρεπε να προβλέπεται σε μια Εθνική Στρατηγική σε καμία από τις προβλεπόμενες δράσεις δεν αναφέρεται προϋπολογισμός ή χρηματοδοτικοί μηχανισμοί και όπου είναι δυνατόν μετρήσιμοι στόχοι (π.χ. αναφέρονται ενδεικτικά αριθμός εκπαιδευτικών που θα λάβουν επιμόρφωση - παρ.110, αριθμός οικογενειών που θα λάβουν voucher - παρ 105, γονείς και επίτροποι που θα λάβουν συμβουλευτική - παρ. 116, κλπ.). Παράλληλα, αρκετές από τις προβλεπόμενες δράσεις και στόχους αναφέρονται πολύ γενικά χωρίς να εξειδικεύουν το πλάνο δράσης τους, όπως επίσης και πολλά από τα χρονοδιαγράμματα που παρουσιάζονται δεν συγκεκριμενοποιούν έστω και αδρομερώς και σε βήματα την υλοποίηση τους και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα ανά έτος.